

Sygn. akt IV KO 168/21

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **B. M.**,
skazanego z art. 197 § 3 pkt 2 w zw. z § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 25 lutego 2022 r.,
wniosku skazanego o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 grudnia 2015 r., sygn. akt II AKa (...),
utrzymującego wyrok Sądu Okręgowego w B.
z dnia 15 września 2015 r., sygn. akt III K (...),
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił:

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

W dniu 16 grudnia 2021 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek skazanego B. M. o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 grudnia 2015 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w B. z dnia 15 września 2015 r., sygn. akt III K (...), mocą którego uznano B. M. za winnego dokonania przestępstwa określonego w art. 197 § 3 pkt 2 k.k. w zw. z § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to skazano go na karę 6 lat pozbawienia wolności; na podstawie art. 62 k.k. określając, że skazany powinien ją odbywać w zakładzie karnym typu zamkniętego dla recydywistów penitencjarnych w systemie

terapeutycznym dla skazanych za przestępstwa popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych; orzeczono również środek karny zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej oraz środek zabezpieczający przewidziany w art. 93g § 3 k.p.k. Pismo zawierało także wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem zapoznania się z aktami sprawy i sporządzenia oraz wniesienia wniosku o wznowienie postępowania.

Zarządzeniem z 16 grudnia 2021 r. Przewodniczącego Wydziału IV Izby Karnej Sądu Najwyższego wezwano wnioskodawcę do wskazania powodów wznowienia postępowania.

W piśmie, które wpłynęło do Sądu Najwyższego 19 stycznia 2021 r. B., M. wskazał, że wystąpiło naruszenie „art. 540 – 1b k.p.k., art. 439-2 k.p.k., art. 439-1 k.p.k., art. 439-5 k.p.k., art. 439-7 k.p.k., art. 439-9 k.p.k. oraz art. 439-10 k.p.k.” oraz „niewłaściwe rażące orzeczenie w wyroku Sądu Okręgowego – III Karny w B. (...) środek zabezpieczający – niezgodne z prawem i mający istotny wpływ na treść orzeczenia”. Nadto, wnioskodawca wskazał, że opinie biegłych wydane w jego sprawie są rażące, a odmowa poddania się badaniom przez wnioskodawcę winna skutkować nowymi badaniami i wznowieniem postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek skazanego B. M. jest oczywiście bezzasadny, co skutkuje rozstrzygnięciem o odmowie jego przyjęcia bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Na wstępie wspomnieć należy, że instytucja wznowienia postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, który daje podstawy do wzruszenia prawomocnego orzeczenia wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. (zob.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., sygn. akt III KO 25/18). Z kolei przepis art. 545 § 3 k.p.k. przewiduje możliwość odmowy przyjęcia wniosku nie pochodzącego od osoby wymienionej w art. 545 § 2 k.p.k. (adwokata, radcy prawnego, radcy

Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej) bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. W niniejszej sprawie dostrzec nadto trzeba, że Sąd Najwyższy wielokrotnie rozpoznawał już wnioski B. M. o wznowienie postępowania o sygn. akt III K (...) Sądu Okręgowego w B..

Stosownie zatem do treści art. 545 § 3 k.p.k. osobisty wniosek strony o wznowienie postępowania podlega, w sposób formalny, wstępnej kontroli w zakresie jego treści. W wypadku stwierdzenia, że treść wniosku świadczy o jego oczywistej bezzasadności, pismo procesowe nie podlega procedurze uzupełnienia jego braków formalnych. Oczywista bezzasadność wniosku nie ogranicza się przy tym wyłącznie do tych wypadków, w których we wniosku o wznowienie podniesione zostały okoliczności będące już wcześniej przedmiotem rozpoznawania w postępowaniu o wznowienie postępowania. Użycie w treści art. 545 § 3 k.p.k. zwrotu "w szczególności" nie pozostawia wątpliwości, że jest to wskazanie przykładowe. Uznanie wniosku o wznowienie za oczywiście bezzasadny będzie miało więc miejsce również w sytuacjach, gdy w sposób oczywisty, rzucający się w oczy, wniosek ten oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 k.p.k. karnego lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie się mieściła w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. oraz gdy nie będzie wchodzić w grę działanie sądu z urzędu - art. 542 § 3 k.p.k. Tak samo ocenić należy odwołanie się do określonej podstawy wznowieniowej przez jedynie formalnie jej przywołanie we wniosku, bez wskazywania, jakie konkretnie okoliczności przemawiają za wznowieniem postępowania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2017 r., sygn. akt III KO 45/17, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 8/18, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., III KO 25/18)

Mając powyższe na uwadze w pierwszej kolejności podkreślić należy, że przedmiotowy wniosek jest kolejnym wnioskiem o wznowienie postępowania pochodzącym od skazanego, zmierzającym do wzruszenia prawomocnego

rozstrzygnięcia o jego odpowiedzialności karnej. Nadto, kasacja obrońcy B. M. od wyroku Sądu Apelacyjnego została oddalona postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2016 r., sygn. IV KK 194/16.

Sąd Najwyższy rozpoznawał wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania prawomocnie zakończonych wskazanymi powyżej wyrokami, który został postanowieniem Sądu Najwyższego z 22 września 2016 r., IV KO 1/16, oddalony.

Kolejny, osobisty wniosek o wznowienie postępowania, został oddalony postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2017 r., sygn. akt IV KO 3/17, wobec jego oczywistej bezzasadności.

Skazany złożył kolejny wniosek o wznowienie postępowania, w którym jako podstawę wskazał art. 540 § 1 kpk, 540b § 1 kpk i art. 439 § 1 pkt 11 kpk. W uzasadnieniu odwołał się do okoliczności zawartych we wcześniej złożonym wniosku, a mianowicie do przesłuchania świadków S. M. oraz „świadków S.” (D. S. i B. S.). Dodał także, że nie przesłuchano świadka M. S.. Nadmieniał również, że orzeczona wobec niego kara jest nieadekwatna i surowa. W dniu 27 lipca 2017 r. w sprawie IV KO 60/17 Sąd Najwyższy wydał postanowienie o odmowie przyjęcia tego wniosku o wznowienie postępowania.

W dniu 8 lipca 2019 r. do Sądu Najwyższego wpłynął kolejny wniosek o wznowienie postępowania. Zarządzeniem z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie IV KO 87/19 odmówiono przyjęcia tego wniosku, albowiem w terminie 7 dni skazany wezwany do usunięcia braku formalnego tego wniosku – braku tego nie usunął.

W roku 2020 skazany sporządził osobiście i wniósł do Sądu Najwyższego trzy kolejne wnioski o wznowienie postępowania w powyżej przywołanej sprawie. Sąd Najwyższy postanowieniami z dnia: 19 sierpnia 2020 r. w sprawie IV KO 60/20, 28 sierpnia 2020 r. w sprawie IV KO 59/20 i 8 października 2020 r. w sprawie IV KO 103/20 – odmówił ich przyjęcia wobec ich oczywistej bezzasadności.

Następny wniosek skazany wniósł do Sądu Najwyższego w dniu 29 marca 2021 r. Postanowieniem z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie IV KO 37/21 Sąd

Najwyższy również odmówił przyjęcia tego wniosku jako oczywiście bezzasadnego.

W dniu 10 sierpnia 2021 r. do Sądu Najwyższego wpłynął kolejny wniosek B. M. o wznowienie postępowania, m.in. podnosząc zarzut wystąpienia przesłanki z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. oraz zawierający powołanie się na „nowe dowody” w postaci swoich „zeznań” oraz zeznań matki S. M. i brata R. M.. Postanowieniem z dnia 14 października 2021 r., sygn. IV KO 108/21 Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

Stwierdzić należy, że również z treści wniosku skazanego o wznowienie postępowania wniesionego pismem, które wpłynęło 16 grudnia 2021 r. oraz uzupełnienia wniosku z 19 stycznia 2022 r. wynika jego oczywista bezzasadność, w związku z czym należało, na podstawie art. 545 § 3 kpk, odmówić przyjęcia wniosku bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych. Treść wniosku oraz jego uzupełnienia nie wskazuje na zaistnienie w niniejszej sprawie jakichkolwiek podstaw pozwalających w świetle art. 540 k.p.k. oraz art. 540a k.p.k. i art. 540b k.p.k. na wznowienie postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem w sprawie wnioskodawcy. Nie pozwalają na to wyliczone samoistnie w piśmie wnioskodawcy przepisy art. 439 k.p.k., ani podniesiony zarzut wadliwego wykonania opinii przez biegłych. Wobec wielokrotnie składanych w tej samej sprawie wniosków o wznowienie postępowania oraz wielokrotnego w konsekwencji badania tej sprawy w granicach podnoszonych w kasacji i wnioskach o wznowienie postępowania, a także wobec braku uzasadnienia wystąpienia wskazywanych uchybień, w szczególności w oparciu o inne okoliczności, niż te już dotąd badane przez Sąd Najwyższy należało uznać, że wniosek jest oczywiście bezzasadny.

Przypomnieć nadto wypada, że w sprawie o wznowienie postępowania sąd nie dokonuje na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i poprawności przyjętych w oparciu o nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku, czy też oceny zasadności orzeczenia Sądu pierwszej instancji, tak jak to się czyni w ramach kontroli instancyjnej, ale jest uprawniony jedynie do zbadania, czy ujawniły się nowe fakty lub dowody wskazujące na znaczne prawdopodobieństwo wadliwości wyroku skazującego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2017 r., sygn. akt III KO 53/16, LEX nr 2202488).

Konkludując, skazany nie wskazał żadnych okoliczności, które w świetle regulacji art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. oraz art. 540b k.p.k., uzasadniałyby przeprowadzenie postępowania wznowieniowego. Sąd Najwyższy nie dopatrywał się również zaistnienia na gruncie przedmiotowej sprawy innej podstawy obligującej Sąd Najwyższy do rozważenia możliwości wznowienia postępowania z urzędu w oparciu o przepis art. 542 § 3 k.p.k.

Jednocześnie należy podkreślić, że instytucja wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania zawarta w art. 545 § 3 k.p.k. wprowadzona została po to, aby wyeliminować konieczność przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, który w stopniu oczywistym nie może doprowadzić do wznowienia. Niezasadne jest więc wyznaczanie obrońcy z urzędu, skoro skazany nie podał w swoim wniosku jakichkolwiek okoliczności, które mogłyby być rozpatrywane w płaszczyźnie podstaw wznowienia postępowania.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.